

Debesuota, šilčiau.
Saulė teka 5.06, leidžiasi 6.33.

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
RAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Balandžio-April 18 d., 1973 m.

Kaina 15c

92

PLANUOJA SIUSTI KISSINGERI Į PARYŽIŲ

KINAS KRITIKUOJA MASKVĄ JT SAUGUMO TARYBOS DEBATUOSE

NEW YORKAS. — Vakar Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje toliau vyko debatai dėl Libano skundo prieš Izraelį, kurio ginkluoti vyrai pačioje Libano sostinėje nušovė tris žydus ir palestiniečių vadus. Britanijos atstovas pareiškė simpatiją palestiniečiams, kartu pabrėždamas, kad jie turi sustabdyti teroro veiksmus. Įdomus debatai vyko pirmadienį, kada taryboje kartais sunku buvo išlaikyti tvarką. Izraelio atstovas dauždamas į stalą trukdė sovietų ambasadoriui kalbėti. Šis kėlė triukšmą, kai kalbėjo Izraelio ambasadorius.

Įdomus susikirtimas įvyko tarp sovietų ir kinų ambasadorių. Kinijos Huang Hua pradėjo pasmerkė Izraelį už Libano puolimą ir pridėjo, kad Izraeliui padeda dvi "supergalybės". Judvieji pagalba yra pagrindinė priežastis, kodėl žydai zionistai tebelaukia arabų žemes ir tęsia žmogžudišką veiklą. Viena supergalybė aprūpina Izraelį ginklais ir ekonomine parama, o kita siūnčia į Izraelį "pastovią srovę kareivių", parūpindama net techniką ir specialistų Izraelio agresoriams, pasakė Kinijos ambasadorius, kalbėdamas apie žydų emigraciją iš Sovietų Sąjungos. Jis puolė Maliko pasiūlymą, praėjusį penktadienį padarę Generalinėje Asamblėjoje, kur sovietų ambasadorius siūlė rezoliuciją uždraudžiančią tarptautiniuose santykiuose naudoti karo jėgą.

Sovietų Sąjunga siūlo reaktorių teoriją apie jėgos nenaudojimą, tuo pačiu ji reikalauja, kad palestiniečiai ir visi arabai nekotytų prieš agresiją, bet lauktų mirties surištomis rankomis, pasakė Huang Hua.

Sovietų Malikas, supykintas kino pastabų, ironiškai pareiškė, kad jis matas "jaudinantį sutapimą", kad Kinija ir Izraelis abu susijungė bendroje intencijoje šmeižti Sovietų Sąjungą. Jis išsukė Kiniją parodyti savo nuosirdumą ir paremti sovietų siūlymus: skelbti Izraeliui ekonomines sankcijas ir išmesti Izraelį iš Jungtinių Tautų.

Izraelio ambasadorius Tekoah patarė Kinijai neskubėti įsijungti į Izraelio puolimą ir neįskaičiuoti pagrindinių tarptautinių dėsnių, nes jie vieną dieną gali būti atskirti prieš Kiniją.

Egiptio ministras el-Zayyat reikalavo rezoliucijos, kuri uždraustų Amerikai remti Izraelį.

Prasidėjo svarbi Turkijos byla

ISTAMBULAS. — Turkijoje prasidėjo karinio teismo byla, kuri gali užsistoti metus. Kaltinamųjų suole yra 256 kaltinamieji, nariai ar rėmėjai nelegalaus Turko Liaudies išlaisvinimo Fronto, kuriame didelę įtaką turėjo komunistų partija. Be šio "fronto" Turkijos vyriausybė uždraudė dar penkias organizacijas, kurių veikla tęsiama pogrindyje.

Tarp kaltinamųjų yra 108 karininkai, 41 universiteto studentas, 44 profesionalai, daugiausia teisininkai ir mokytojai, teisiamos 24 moterys.

Kariškių grupėje 57 yra karo aviacijos leitenantai, 29 aviacijos karo mokyklos kariūnai, 9 aviacijos kapitonai, 7 armijos leitenantai, 2 aviacijos majorai ir 1 jūrų laivyno leitenantas.

Byla turinti 19,000 lapų kaltinamosios medžiagos, patį kalti-

IŠ VISO PASAULIO

JAKARTA. — Indonezijos gynybos ministeris gen. Maraden Panggabean pareiškė, kad Indonezija netoleruos tokių įvykių, kaip helikopterio numušimas P. Vietname, kur žuvo ir vienas Indonezijos karininkas, taikos priežiūros komisijos narys. Jei reikala nepagerės, Indonezija pasitrauks iš tos komisijos.

DACCAS. — Stipri audra Bengalijoje sužiedė 15,000 žmonių ir paliko 10,000 be namų. Žuvusių skaičius siekia kelis šimtus.

MANILA. — Filipinų kariuomenė nuo rugsėjo mėn. nušovė 1,757 sukilėlius ir 620 sužiedė, žuvo 84 kareiviai, du karininkai ir 35 kareiviai dingo be žinios.

BUENOS AIRES. — Atsakymą į prezidento Camporos raginimą baigti smurto veiksmus, revoliucinė teroristų grupė atkirta, kad ji neveikia prieš peronistų valdžią, kuri neseniai buvo išrinkta, bet pasilaiko sau teisę kovoti prieš liaudies priešus.

KAMPALA. — Ugandos diktatorius Amin parašė laišką nuverstam prez. Obotei, kyiesdamas jį sugrįžti į Ugandą. Aminas visada buvęs lojalus Obotei, kurio šalininkai privėdė prie perverstos.

MASKVA. — Kremlius pasakė, kad 62 m. Grigorijus Zolotuchinas paskirtas Valstybės Supirkimų ministru.

BELGRADAS. — V. Vokietijos kancleris Willy Brandtas atvyko į Jugoslaviją keturių dienų vizito.

◆ New Yorko policija ir federaliniai agentai suėmė 65 asmenis, keturis jų Detroito. Jie kaltinami heroino platinimu.

Maskva laukia JAV ambasadoriaus

MASKVA. — Amerikos biznierių, korespondentų ir diplomatai praneša iš Maskvos, kad ten yra jaučiamas susirūpinimas, kodėl Amerika taip ilgai nepasiskiria naujo ambasadoriaus. Jau trys mėnesiai praėjo, kai iš tarptautinių pasitraukė po ketverių metų ambasadoriaus pareigose Jacob Beam, tačiau Washingtonas dar nepaskyrė naujo žmogaus.

Sovietų pareigūnai labai domisi, ką prezidentas Nixonas pasakys. Spauda pastebėjo, kad į Pekiną prezidentas paskyrė labai plačiai žinomą, gerbiamą, patyrusį diplomata David Bruce. Maskva nebūtų patenkinta, jei sovietams skiriamas ambasadorius būtų mažiau iškilus, mažesnio prestižo diplomatas.

nimas susideda iš 552 lapų. Kaltinamuosius gins 121 advokatas.

Kambodija vėl atsidūrė pasaulio dėmesio centre. Komunistų ar sukiltųjų prieš vyriausybę jėgos kontroliuoja apie 70% viso krašto. Keliai į Phnom Penh atkurti. Maistas, gazolina ir amunicija pristato laivais iš P. Vietnamo, Mekongo upės. Tik dalis tu laivų prasiveržia per komunistų minosvaidžių ir artilerijos ugnį.

MASKVA SPAUDŽIA GREIT PRADĖTI EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJĄ

MASKVA. — Sovietų Sąjunga pirmą kartą viešai parodė nekantrumą dėl ilgai užsitiesusių pasitarimų Helsinkyje dėl Europos Saugumo konferencijos. Savaitinis "Za Rubežom" laikraštis, pažymėdamas, kad paruošiamoji konferencija nutarė pasiimti Vėlykų atostogų iki balandžio 25 d., ragina konferenciją užbaigti paruošiamuosius darbus per ateinančių gegužės mėnesį. Laikraštis sako, kad jau buvo pakankamai laiko pozicijų nustatymui, sričių, kur galima susitarti, išaiškinimui ir neišvengiamų nesutarimų suradimui. Svarbiausia esą surasti "interesus balansą".

Toliau laikraštis pakartoja sovietų vyriausybės raginimą, kad birželio mėnesį būtų suaukta Europos Saugumo tikroji konferencija, kuri sudarytų darbo komisijas svarbesniems klausimams svarstyti. Po to jau būtų galima šaukti aukštų delegatų konferenciją, kuri padarytų paskutinius sprendimus ir paskelbtų deklaraciją.

Kai kurios Vakarų valstybės norėtų nutęsti Europos Saugumo konferencijos paruošiamuosius svarstymus, kol sovietai ims rimčiau derėtis Vienoje dėl karo jėgų Europoje sumažinimo. Čia kalbos dar tebevyksta dėl procedūros ir dėl dalyvių: kas šioje konferencijoje turėtų dalyvauti, kas turėtų būti stebėtojai ir pan.

Maskva nori kuo greičiausiai praversti Helsinkio konferenciją ir gauti formalų pokarinių sienų patvirtinimą, o tik tada imtų derėtis dėl karo jėgų. Tą Maskvos siekimą patvirtina ir "Za Rubežom" straipsnis, kuriame rašoma: "Kai kurios NATO valstybės nori sumenkinti Europos sienų nepajudinamumo principo svarbą ir siekia pajugti tą principą kitiems principams. Per daug karų ir konfliktų prasidėjo Europoje vien dėl to, kad buvo įvairiausių teritorinių reikalavimų. Todėl šios svarbiausios problemos negalima dviprasmiškai spręsti", sako sovietų laikraštis.

Vakarietių akimis žiūrint, svarbus klausimas, dėl kuro sunku susitarti, yra vakarų siūlomas laisvesnis žmonių judėjimas ir laisvesnis idėjų keliavimas per senas, šaltojo karo sukaulytos Europos sienas. Principo komunistinės valstybės pasisako už platesnius kultūrinis ryšius ir pasikeitimus, tačiau visada pabrėžia, kad "laisvesnis judėjimas" negali reikšti kišimosi į komunistų vidaus reikalus ar jų socialinę sistemą.

Amerikoje didelė svogūnų stoka

WASHINGTONAS. — Maisto kainos Amerikoje pabrango visose kategorijose, tačiau žymiausias pabrangimas buvo svogūnų ūkyje. Daug krautuvų visai nebelaiko svogūnų, nes žmonės atsisako už juos mokėti pakilusias kainas ir jie sugenda. Žemės ūkio departamentas nurodo, kad dėl svogūnų pabrangimo kaltas klimatas. Texas valstija daugiausia išaugina svogūnų, tačiau lietus ten labai pakenkė svogūnų ūkiams ir kainos žymiai pakilo. Pernai viename Texas supirkimo punkte už 50 svarų svogūnų buvo mokama 2.25 dol. Pirmadienį kaina pašoko iki 15 dol. už 50 svarų svogūnų.

"Skylab" paruošta ilgai kelionei

CAPE KENNEDY. — Erdvės stotis "Skylab" jau atvežta į iššovimo platformą kartu su Saturno 5 raketa, kuri stotį pakels į žemės orbitą gegužės 14 d. Kai stotis jau bus 270 mylių nuo žemės orbitoje, gegužės 15 d. pasikels erdvėlaivis su trim astronautais: Charles Conrad, Paul Weitz ir Joseph Kerwin. Erdvėlaivis susijungs su erdvės stotimi ir astronautai į ją peržengs 28 dienų kelionei apie žemę.

Rudenį įvyks dar dvi ilgesnės kelionės su kitais astronautais.

Turėjo laikyti kalbos egzaminus

Š. m. kovo 21 d. Vilniuje leidžiamas "Tarybinis Mokytojas" rašo, kad 1972-1973 mokslo metais Lietuvoje reikėjo laikyti lietuvių kalbos ir literatūros egzaminus kas norėjo įstoti į aukštąją mokyklą. Egzaminus laukė 9435 stojantieji. Labai gerai išlaikė — 867, gerai — 3755, patenkinamai — 4457, neišlaikė — 356. Kiek iš jų į aukštąsias mokyklas buvo priimta, laikraštis neraso. (E)

JAU VISIEMS AIŠKU, KAD HANOJUS NEI NEBANDO LAIKYTIS SUTARTIES

WASHINGTONAS. — Baltųjų Rūmų šaltiniai paskelbė, kad prezidentas Nixonas gali vėl siusti patarėją Kissingerį į Paryžių susitikti su Šiaurės Vietnamo Le Duc Tho ir išsiaiškinti, kodėl š. Vienamas lauko Paryžiaus susitarimus, ypatingai Laose ir Kambodijoje, kur kovos ne tik nesustojė, bet sustiprėjo. Amerikos bombonešiai pirmadienį vėl puolė komunistų pozicijas Laose, kur jie pradėjo didesnio masto atakas.

Bandė susprogdinti žibalo liniją

BEIRUTAS. — Libane kažkas bandė susprogdinti žibalo vamzdžių liniją, kuria iš Saudi Arabijos teka nevalyta nafta per Jordaną ir Siriją į Libano uostą Saidą. Linija yra 850 mylių ilgio ir per ją kasdien praplaukia 440,000 statinės žibalo. Sprogimas tik įlenkė vieną vamzdį ir jo neperkirtė. Bomba sprogo netoli Zahranai pompavimo stoties, penkios mylios nuo Saidos uosto.

Žibalo linija priklauso Trans-Arabian Pipeline Co. trumpai vadinamai Tapline. Ta bendrovė yra Aramco nuosavybė (Arabian-American Co.). Palestiniečiai Libane paneigia, kad jie bandė perkirsti žibalo liniją, iš kurios žibalas eina daugiausia į vakarų Europos kraštus ir Ameriką. Palestiniečiai kaltina žydus, kurie atplaukė laivais bandę pakenkti arabų linijai, tačiau toms šnekoms mažai kas tiki.

Naujos religinės riaušės Sirijoje

BEIRUTAS. — Sekmadienį Sirijoje vėl pasikartojė musulmonų riaušės ir valdžios kariuomenė Homs mieste turėjusi panaudoti šarvuotus. Daug žmonių buvo nušauti. Žinios apie kruvinas riaušes ateina ir iš kitų miestų: Latakijos, Banios ir Hamo, kur musulmonai buvo išėję į gatves vasario mėn.

Kovos gatvėse prasidėjusios po pamaldų, švenčiant pranašo Mohammedo 1402 metų gimimo sukaktį. Religinę Sirijos musulmonai nepatenkinti savo valdžios ryšiais su komunistais, kurie įeina į vyriausybę. Vasario mėnesio riaušės sukėlė konstitucijos projektas, kuris nepaskelbė islamo valstybine religija. Tas užgavo musulmonų religinius vadus. Po riaušių konstitucijos projektas buvo kiek pakeistas, įrašyta, kad prezidentui gali būti tik musulmonas, tačiau tas nenuramino tikinčiųjų, tuo labiau, kad dabartinis prezidentas Assad nėra laikomas grynu musulmonu. Jis kilęs iš nedidelės Alavitų sektos, kurios dauguma — sunni sekta — nekenčia.

Stebėtojų žiniomis, riaušės kursto ir pabėgėliai iš Sirijos, turtingi sirai, kurie gyvena egzile, daugiausia Libane.

Peronistai gavo didelę persvarą

BUENOS AIRES. — Argentinos rinkimus, kaip jau žinoma, laimėjo apie peronistus susitelkusios penkios politinės grupės. Sekmadienį paaiškėjo, kokią daugumą peronistai iš tiesų gavo. Be prezidento dr. Hectoro Camporos peronistai laimėjo 20 gubernatorių vietų iš 22 galimų. Senate, kur yra 69 atstovai, peronistai laimėjo 43 vietas.

Sen. Mansfieldas pareiškė, kad Laoso bombardavimo atnaujinimas yra labai pavojingas ir rodo, kad taikos viltys Indokinijoje mažėja. Šiaurės Vietnamas pasmerkė Amerikos aviacijos veiklą Laose ir pareiškė, kad Amerika neša atsakomybę už didelio karo pavojų.

Gynybos sekretorius Richardsonas pareiškė spaudai, kad Hanojus nesilaiko Paryžiaus susitarimo ir iš Laoso ne tik neišvežė savo kariuomenės, kaip žadėjo, bet dar daugiau sustiprino karinę veiklą. Paskutinis prieš puolimas įvyko prie Tha Vieng miesto, kuris buvo užimtas š. Vietnamo tankų. Amerika laikysis susitarimo, kol jo laikysis ir š. Vietnamas, pasakė Richardsonas.

Saigono karinė vadovybė pripažino, kad "mūsų kareiviai netylicia galėjo" peržengti kovos įkarštyje Kambodijos sieną, nes ji aiškiai nenurodyta. Saigono daliniai tačiau į Kambodiją toliau nesiveržia ir vyriausybė neturi planų laikyti Kambodijoje savo kareivius, pareiškė pulkininkas Hien, Saigono informacijos karininkas.

G. Meir atkerta sen. Fulbrightui

TEL AVIVAS. — Išgirdusi apie senatoriaus Fulbrighto pareiškimą Amerikos CBS televizijoje, kad žydai valdo Amerikos senatą, tuoj atsiliopė Izraelio premjerė Golda Meir. Ji pareiškė Izraelio Mapam partijos laikraščiu "Al Hamishmar", kad Fulbrightas niekada nėra pasakęs gero žodžio apie Izraelį. Meir pridėjo, kad jis jau daug metų naktimis neužmiega, nes United Jewish Appeal fondo surenkami Amerikoje pinigai yra neapdedami pajamų mokesčiais. Fulbrightas visada kovojęs, kad tos organizacijos aukos būtų taksuojamos, pareiškė premjerė. Senatorius Fulbrightas ieškąs įstatymo, kaip būtų galima uždėti mokesčius tiems Amerikos žydų sudedamiems fondams. "Gal viena diena jis ką nors ras", pareiškė Meir.

Premjerė Golda Meir prisiminė, kaip sen. Fulbrightas paklausė senato užsienio reikalų komitete valstybės sekretoriaus asistentą Joseph Sisco, ar jam niek nerūpi, kad tiek daug Amerikos pinigų išplaukia į Izraelį. Pinigai plaukia, tačiau jie yra žydų sudėti ir jie netauso Amerikos įstatymų, tai ko Fulbrightas tiek rūpinis, paklausė premjerė Meir.

bernatorių vietų iš 22 galimų. Senate, kur yra 69 atstovai, peronistai laimėjo 43 vietas.

Peronistai nepatenkinti tik Buenos Aires miesto rezultatais, kur dvi senato vietos teko opozicijos radikalų partijai Prezidentas Campora valdžią turi perimti gegužės 25 d.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

X-1 METAI

NR. 16 (410)

Akademikai skautai

RENGIA KŪRYBOS DIENĄ,

kuri įvyks Chicagos Jaunimo Centre gegužės 6

Jau kelinti metai Chicagos akademikų skautų organizuojama skautų-čių kūrybos diena įvyks gegužės 6 d., tarp 10 val ryto ir 2 val. p. p. Jaunimo Centro mažojoje salėje. Programos dalyviai bus suskirstyti į tris kategorijas: — jaun. skautų-čių, skautų-čių ir vyr. skautų ir skautų vyčių.

Visi skautai ir skautės yra kviečiami Kūrybos dienoje dalyvauti savais kūriniais. Dalyviai iš anksto registruojasi pas sesę Loreta Grybauskaitę, 6638 So. Kolin, tel. 735-2055. Vaizdinio meno darbai turi būti iš anksto įteikti minėtu adresu, kad būtų galima tinkamai paruošti parodą.

Šių metų Kūrybos paroda apima šias meno šakas:

1. Vaizdinis menas (tapyba, skulptūra, grafika ir kt.).
 2. Tautodailė.
 3. Fotografija.
 4. Savos kūrybos (poezijos ir prozos) skaitymas.
 5. Dailiusis skaitymas (mūsų rašytojų kūrinių skaitymas).
- Skautų-čių kūryba bus įvertinta kompetentingų teisėjų komisijos. Laimėtojai bus atitinkamai atžymėti. Premijas finansuoja filisteriai skautai. Kūrybos dieną organizuoja ir veda Chicagos Akad. Skautų Draugovė ir Korp! Vytis.

APIE SPAUDOS VARGUS

drąsiai rašo
redaktorius s. J. Toliušis
"Skautų Aido" 50 m. sukaktuviniame numeryje (Nr. 3, 1973):

Skautininkas
JUOZAS TOLIŪŠIS,
dabartinis "Skautų Aido" žurnalo redaktorius

Dabartinis Skautų Aido redaktorius stovi nulenkęs galvą prieš jus, mieli skaitytojai, rankoje nervingai glamžo savo skautišką skrybėlę ir... neturi ko pasakyti.

Prieš 40 metų Lietuvoje, prieš 25 metus Vokietijoje, prieš 15 metų Kanadoje... Laiko perspektyvoje anos dienos gražios nuveiktas darbai, vaizdai pasipuošę nostalgiska aureole. Visa tai mūsų mielojo žurnalo brangi istorija. Ir Aidai buvusį darbuotojų susegti tomis, o šios redakcijos komplektai dūli dar dėšė ir tebekvepia spaus-tuvės dažais. Net dienos švie-

šos puslapiai dar nematę, panašiai, kaip ir jūsų dabartinis redaktorius — tamsos sutvėrimas! Jis keliai su tamsa, darbe sėdi belangėje patalpoje, kurioje spinksi neonas; paskui kelionė į vakarinį universitetą; namuose vėl su tamsa. Redakcija apytamsiame rūsyje, kur išrikuoti (šiuo metu) medžiagų atsparumo vadovėliai ir užrašai, raudonais atžymėjimais išmarginti Aido numeriai, laiškai, rašiniai, nuotraukos. Redakcija veikia darbo dienos nuo 11 val. vakaro, savaitgaliais visą dieną.

Svarbiausi šio poezijos baidai — rašomoji mašinėlė ir telefonas.

— Alio, sesė Sofija? Ar pasisekė kur nors iškasti žymūno nuotrauką?

— Baly, kaip vyksta su NN rašiniu? Penkiolika puslapių! Ar trumpinsime, ar per du numerius?

— Labar, Ale, žaidimo piešinys puikus! O kaip dar viena Motinos dienos progai?

Tarpuose telefonas atskamba atgal.

— Rašinys apie jubiliejų užklumpo, broli redaktoriau; gausim tik už dviejų savaitę...

— Na tai kur ateinančio numerio medžiaga — broli Vijeikis, spaudžia, kitame ragelio gale, — jau laikas...

Taip vyksta kas savaitę ketvirtį metai. Kas savaitę, kas mėnesį oro paštas skrenda į ke-turias pasaulio šalis su prašymais, klausimais, patikslinimais, etc. Iš tuzino išskraidintų laiškų laimime vieną, kartais du vienkartinius bendradarbius; du trys dėl įvairių sąlygų pataikinti negali, pusė niekad neatsako.

Būna ir blogiau. Sukaktuvinių metų žurnalo viršelius norėjome papuošti sesių — brolių darbais ir šia proga kreipėmės į septynis teptuką valdančius skautus-es. Viena sesė dėl studijų ir kitų darbų laikinai atsisakė, likusieji šeši... visai neat-siliepė.

Verčiamės tuo miniatiūrinu vidurkiu, kurį atveria, papildomaus pastovių skautiškos spaudos entuziastų, stropiai tempian-

PLB PIRM. ST. BARZDUKAS TARIA ATIDAROMĄJĮ ŽODĮ
Clevelando Kaziuko Mugsje. Nuotraukos kairėje — s. N. Kersnauskaitė — Neringos turtininkė, dešinėje — svečiai iš Chicagos: skautininkai J. E. Saldžiūnai.
V. Bacevičius nuotr.

"MAŽOJOJE SVEICARIJOJE"
vienoje Chicagos Kaziuko Mugs kavinėje dainuoja akademikai: skautės ir skautai.
G. Pliacko nuotr.

VĖLYVAS LAISKAS IS AUSTRALIJOS

Mini gyvų ir patrauklių veiklą

Gruodžio 17 d. Melbourne "Džiugo" Tuntas iškilmingai at-svėntė savo 25 metų veiklos ju-biliejų.

Gausus: skaičius susirinkusių skautų ir jų tėvų, ir turtinga

čių Aido vėžimį jau pusketvirtų metų.

Gauai — negauai, o numeris privalo išėiti. Turi išsiriukuoti 24 puslapiai, kuriuos redakcija ne-retu atveju "gimdo su skaus-mais" ir su rūpesčiu. Tačiau rū-pestis — geras ženklas: jis ne-leidžia sustingti vietoje. Rūpes-čių ir naujų užsimojimų vin-giais kas numerį iriamės į prie-kį: kartais pataikome, kartais prašuname pro šalį. Redakcijos kelionė tarp Scilės ir Charibdės baisiai slidi, nes kaip gi atspin-dėsi visų skaitytojų lūkesčiais, kai atkeliaujantis paštas išmar-gintas įvairiausiais priestara-vimais: per daug vaikiškas — trūksta medžiagos jauniems; per daug apie Chicagą — per mažai rašote apie Chicagos tun-tus; norime žinių apie filatelis-to specialybę — ar kas skaito apie pašto ženklus?

Tikriausiai norite paklausti, kam aš pasakojau šias nejdomas Aido bėdas? Jau pradžioje sa-kia, kad dabartinis kolektyvas dar neturi nostalgikos perspektyvos į praeitį — jis gyvena šia diena su dešimtimis kasdieninių rūpesčių, iš kur ištraukti raši-nių nuotrauką, kaip pradžu-ginti ir vilkiuką ir vyr. skautę, kaip atžymėti tą ar kitą mėne-sį. Ieškai, prašai, džiaugiesi, nu-sivili, burnoji... Kartais nori vis-gu, bet po minutės vėdu nubėga šypsniš ir... grie-bęs telefoną sūki per trejus me-tus įprastą numerį.

Klausyk, skautininke, lai-kas pradėti ateinančio mėnesio Aidą!

s. Juozas Toliušis

jubiliejinė programa parodė, kad lietuviškas skautavimas Melbourne per tokią ilgą eilę metų yra išlikęs gyvas ir pat-rauklius jaunajai kartai.

Programa tęsėsi per visą die-ną. Iš ryto skautai dalyvavo šventose mišiose uniformuoti ir su vėliavomis. Po pietų Lietu-vių Namuose įvyko iškilminga Tunto sueiga. Čia buvo sveikini-mai Tuntui Jubilėjaus proga, pakeliami į vyresniškumo laipsnį ir įžodis. Sekė lauzas ir vai-šės.

Tuntą sveikino ir žodį tarė: Apylinkės Valdybos vicepirm. M. Didžys, skautininkas J. Ma-kulis; Tunto dvasios vadovas kun. Vaseris; Estų skautų va-das B. Metser; Lietuvių Namų Tarybos atstovas; Australų skautų Commissioner B. Wal-ters; Karių Ramovės pirm. V. Salkūnas; Skautininkų Ramo-vės atstovas A. Pocius, Katali-kų Federacijos pirm. V. Laukai-tis.

Estų skautai įteikė Tuntui gražią dovanėlę — senoviško burlaivio modelį. V. Šalkū-nas Ramovėnų vardu padovano-ją Tuntui naują tautinę vėliavą.

Taip pat buvo perskaityta dau-gybė sveikinimų gautų raštu, iš tolimesnių vietovių.

Po visų sveikinimų kun. Va-seris vedė susikauptimo tylos mi-nutėlę prisiminimui tų skautų, kurie mirė ir taip pasitraukė iš Tunto gretų.

Toliau vyko įsakymai, skai-tomai adjutanto H. Antanaičio. Per įsakymus tarp kito būna pranešama pakelimai į vyresniš-kumo laipsnius. Iš Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos buvo gautas įsakymas apdovanoti Le-lijos garbės ordinu s. Algirdą Karpavičių ir j. s. Vytautą Vait-ky, o už paramą skautams "Už Nuopelnus" ordinu apdovanoti Kazį Česną. Skautų Seserijos įsakymu Vėliavos žymeniu bu-vo apdovanota sklt. Dona Sa-dauskaitė, o Tėvynės Dukros Žy-meniu — vyr. sklt. Dalia Saže-nytė. Į Paskautininko laipsnį buvo pakeltas j. b. v. vt. Riman-tas Šarkis.

Sigitas Eimutis buvo pasvei-kintas už pavyzdinį elgesį Ge-dimino Draugovėje.

Į vyresniškumo laipsnį buvo pakeliamos: Renė Skirkaitė, Ve-rutė Sidabraitė ir Zita Prašmu-taitė.

Vyresniųjų Skautų gretos padaugėjo sesėmis, naujai davu-siomis Vyresniųjų Skautų įžo-dį: Dona Sadauskaitė ir Verutė Sidabraitė.

Naująja Živilės Draugovės draugininke buvo paskirta Re-nė Skirkaitė, o jos adjutante — Kristina Lipkevičiūtė.

Vyresniajai skautėi Viltėi Kružienei buvo padėkota už nuo-širdžią pagalbą Živilės Draugo-vei.

Iš Gedimino Draugovės drau-gininkės pareigų Daliai Saženy-tei pasitraukus, jos vieton bu-vo paskirta paskautininkė Snie-guolė Žemkalnienė.

Dėka energingo vado Dr. Ri-

manto Šarkio Melbourne Jūrų Skautų veikla labai stipri, ir įgu-la vis didėja, kas ir pridėda Aus-tralijoje, apsuptoje jūra. Nau-jai davusieji Jūrų Būdžių žodį paskelbti: Tadas Adomavičius, Valdas Eimutis ir Almis Siman-

kevičius. Duodantieji Jūrų Skautų žodį buvo: Linas Bal-tutis, Tomas Baltutis, Vyntas Žilinskas ir Viktoras Žvinakis.

Jūrų Skautų instruktorius j. b. Raimundas Muceniekas buvo pakeltas į Vairininko Laipsnį.

Nidos Laivo Vadas Riman-tas Šarkis, gavęs medicinos dak-taro diplomą, buvo pasveikin-tas. Jam išvykstant į Albury li-goninę atlikti praktikos, į jo vie-tą buvo paskirtas j. b. vyr. valt. Martynas Didžys.

Pasibaigus oficialiajai pro-gramos daliai, lauzas pralinks-mino visus. Jį pravedė v. s. Ga-brys Žemkalnis, akordeonu pa-pildant Petriui Aranauskui. Po to Tėvų Komiteto vaishs pasoti-no dalyvius ir svečius. Šia pro-ga p. Viltis Kružienė buvo iš-kepusi didžiulį jubiliejinį py-ragą, kuris su ceremonija buvo prapiautas.

Džiugo Tunto turtininkas V. Stasiliūnas yra labai dėkingas vi-siems, kurie bet koku būdu pri-sidėjo prie pravedimo šios jubi-liejinės šventės.

I. Didžytė

SPAUDOS KAMPĖLIS CLEVELANDE
per Kaziuko Mugs kovo 24. Jį įrengė ir prekiaavo entuziastingas skautininkas Vladas Bacevičius (su "Karabelninko" kepure).

NEBUVO TOKIU GIMĘS

Albertas Einšteinas buvo lai-komas geriausiu matematiku vi-same pasaulyje. Jis sukūrė re-liatyvumo teoriją ir dalyvavo atomo suskaldyme. Būdamas 16 metų amžiaus, jis laikė įstoja-muosius egzaminus į Federalinę politechnikos kolegiją Ciuricho mieste, gavo pataisą iš matema-tikos ir tik antruoju kartu iš-laikė. Ta kolegija ir dabar di-džiūojasi mokslo lygiu ir gar-siuoju absolventu Albertu Einš-teinu.

Laikraštininkas, interviu me-tu, paklausė tūla aktorį: — Ką tamsta skaitai žymia-usiu aktorium?

— O, mūsų yra keleta, — at-siliepė paklaustasis.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

VIENAS ŽYMAUSIŲ

Laikraštininkas, interviu me-tu, paklausė tūla aktorį: — Ką tamsta skaitai žymia-usiu aktorium?

— O, mūsų yra keleta, — at-siliepė paklaustasis.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

• Jei imti dėmesin tai, ką žmonės patys apie save mano, čia žemėje, tai danguje būtų daug daugiau angelų.

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bonds-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now U.S. Bonds pay 5 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (if the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

LIETUVIŲ MIGRACIJA Į PIETUS

Atavizmas ar senėjimas?

Toks tokį į save traukia. Ta, anot Dr. Adomavičiaus, gyvenimo tiesa yra visos žmonių socialinės bendruomenės pagrindas. Jei neta traukia, nebūtų draugijų, klubų, tautų (dabar pradėdama vadinti "nacija") ir valstybių.

Būdamai kilę iš sėslių žemdirbių tautos, bent mes senakarčiai tebeapmename, kaip gaidys atšlavime radę gardesnę grūdą, pradėdama garsiai kudukuodama šaukti vištas į puotą — grūdą leisti!

Tokia analogija gaunasi stebint mūsų tautiečių kolonijų daugėjimą saulėje šiltoje Floridoje. Ačiū mūsų pionieriams, kad jie lyg Maižiešiai, apėję "pažadėtąją žemę", ne vienišais emeritais apsigyveno, bet patys dar nespėję savo kojomis į naują grūną atsispirti, jau savo artimuosius, bendrąkalbius, žodžių tautiečius kviečia.

Kas juos ten traukia — senėjimas ar atavizmas? Atrodo, viena ir kita. Pavyzdžiui, Petras Lengvinas — "Lengvin Resort" Union Piere savininkas, namie toks atrodė suvargęs sukiužęs žmogus, o kai St. Peterburge įsigijo pats sau resortą ir jame per žiemą pagyveno, sutitikus nebeatpažįstamai pajaujęs ir be daktarų sustiprėjęs!

Pagal naująsias Česlovo Gedgaudo suprapatriotinių veiklų "Mūsų praeities beiškant", mūsų pro-protėviai, tie mėlynieji varliai, savo evoliucijos stažą, atlikę prie šaltos Baltijos jūros, šimtmečių bėgyje besibastydami šiltais Viduržemio pajūriais tiek pamėgo pietų kryptį, kad ne tik užkariavo Romos imperiją ir Ispaniją bei pietinę Prancūziją, bet dar savo šilumos pomėgį paveldėjimo keliu mums paliko. Dėl to šiandien neišgirsi, kad koks grynakraujis Amerikos lietuvis būtų apsigyvenęs tokiuose žemės rojuose kaip Oregonas ar Britų Kolumbijoje, bet visų lūpose vien Florida saulėtoji skamba, nors ta pati saulė šildo ir šviečia ir geriešiams ir blogiesiems visame žemės kamuolyje, o Oregonas ir Britų Kolumbija net gražiau kaip Florida!

Į Kaliforniją ryžosi tik fatalistai, kurių neatbaidė geologų Richterio lentelės žemės drebjimams matuoti, nei Švento Andriaus sprogymė (Saint Andreas Fault), kuri ne vien raganių pranašavimais, bet ir labai rimtų mokslininkų apskaičiavimais gali būti kada ir gali labai neužlogi visą vakarinę Kaliforniją atplėsti nuo kontinento. "Bus — nebūs, o savo galo laukti

Leitenantas Mark Phillips, kuris dažnai susitinka su Britanijos princese Anne, kalba su draugu Amberly arklių lenktynėse. Toliau raita matosi ir pati princesė.

Lietuviai mokslo pasaulyje

maloniau žieduose ne kaip snieguose", sako jie ir kol kas jie teisybę sako.

Kas kita Floridoje, didžiuliam šiaurinės Amerikos pietiniam pusiasalyje, kurs kadaise yra iškils iš gvybe labai turtingos šiltos jūros, dėl to ir visa to pusiasalio grūntas — "žemė" yra sudaryta iš jūrų mažųjų gyvūnų kaulėlių, kurie per amžių amžius susigulėjęs, ir į smulkų smėlį sutrupėję visa Florida padarė balta žemę, kuri papildyta reikalingomis trąšomis yra vėsi ne tik gėlėmis, bet ir visų rūšių bei pamainų vaisiams.

Apie lietuvių kolonizaciją Floridoje būtų laikas turėti pilną knygą ir ji būtų tikrai įdomi skaityti, ir galėtų patarnauti kaip patarėjas ir perspėjimas mūsų vis didesniais skaičiais ten sėsliai atsistėti vietos ieškančioms tautiečiams. Nors "Wild South" nebėra tai, kas buvo "Wild West" ten besiveržusiems "pafrontės" (Frontier) pionieriams, vis dėlto nepatyrusių ir neatsargų "grynorių" įvairių statybų bei įkurdinimo kompanijų monelinkai Floridoje apmauna neblogiau kaip seniau apmaudavo pionierius "laukiniuose Vakaruose".

kia ir jiems visokeriopai padeda Lietuvių "kolonijų" Floridoje jau yra daugiau negu patys žinome. Vienos iš jų yra pastovios, jau nusistovėjusios ir gausios, su savo dvasiniais kultūriniais centrais (St. Peterburge ir Miami), kitos nespėję iškilti nyksta arba jau sunykę (Fort Ritchey, kur pirmieji pionieriai buvo p. Rulis ir a. a. Alfonsas Nevardauskas), Lietuvių Kaimelis prie Orient road į rytus nuo Tampa, kur gyvai už lietuvių sodybą agitavo darbdarėjų Naujienų korespondentė Onutė Vilienė) ir Daitona — naujakūrynas apie 30 mylių gilyn į kraštą nuo Daytona Beach, kurį iškalbingai čekigiečiams lietuviams propagavo a. a. Antanas Gintneris ir kur jau buvo įsikūrusios bene 7 lietuvių šeimos).

Iš naujųjų kolonijų, jau sėkmingai įsikūrusių ir sėkmingai besikuriančių žinomiausios yra rytiniame Floridos pietgalyje prie Atlanto vandenyno — West Palm Beach, kur lietuvių trau-

Jonas S. Žmuidzinis iš Jet Propulsion Laboratory, California Institute of Technology, Pasadena, California yra bendraautorius straipsnio apie dekametrinių radijo emisijų nuo Jupiterio teoriją, kuris yra paskelbtas leidinyje Icarus — International Journal of Solar System Studies, 1973 m. vasario mėnesį.

Judita L. Vaitukaitytė iš Reproduction Research Branch, National Institute of Child Health and Human Development, National Institutes of Health, Bethesda, Md., yra bendraautorė straipsnio apie primatų chorioninio gonadotropino aktyvumo neutralizavimą per antiserumus prieš žmogaus chorioninio gonadotropino dalis radijoimuno tyrinėjime ir biotyrinėjime, kuris yra išspausdintas leidinyje Endocrinology, tomas 92, nr. 3 1973 m. kovo mėnesį.

The Association of South-eastern Biologists 34 metinis suvažiavimas įvyko balandžio mėn. 12-13 d. Western Kentucky universitete, Bowling Green, Kentucky, kuriame pranešimą padarė Irena Lukoševičiūtė — Morrison ir jos vyras R. M. Morrison, University of North Carolina, Greensboro profesorius, apie metodą studijuoti daigų žėlimo greitį. Štai viena šeima, kur lietuviška moters pavardė neprapulo.

Association for Computing Machinery konferencija apie tikras atmintis ir sistemas įvyks Chicagoje gegužės mėn. 18-19 d. Vienas iš rengėjų yra Antanas Dundzila, kuris yra informacijos sistemų ir patarnavimų vedėjas Purdue University Calumet Campus, Hammond, Indiana. Saulius Šimoliūnas

pionierius M. Tamulėnas (630 48th St.), be kitko kartais atlykings savo brangaus laiko ir Naujienoms žinėlę kitą parašyti: Juno Beach su savo pasiūlytais pionieriu V. Tomkum (700 Ocean Drive); Lake Worth su taip pat žadančios lietuvių kolonijos steigėju A. M. Ilgūnu (1225 S. Palmway). Pakelėje teko išgirsti, deja nebeapsiekti, kad broliai Dirsės iš Ontario, Kanados, kažkur tarp West Palm Beach ir Juno Beach nusipirkę didžiulį labai bingtą motelį. Nesistebiu. Jie buvo sėkmingi tabako augintojai Kanadoje. Su vienu jų broliu Alfonsu Dirsė teko pasipažinti ir padraugauti meškeriojant pikreles šiaurinės Manitobos ežeruose 1952—1953 metais Flin Flone, kur jis dirbo aukso ir kitų metalų kasyklose, bet brolio kviečiamas metė aukšą kasę ir išvyko į Ontario.

Pereiname prie seniausių ir didžiausių lietuvių kolonijų Floridoje — Miami ir Švento Petro miesto (St. Petersburgo).

(b. d.) J. Pr.

Turime teisę, bet ja nesinaudojame

Švento Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų per rinktoji valdyba susirinko posėdžiui Lotti Giedraitienės bu-

te, 1973 m. balandžio 5 dieną, pasiskirstyti pareigomis ir aptarti ateities darbo planus. Posėdį pradėjo pirmininkė Lotti Giedraitienė, pirmininkauti pakvietė Fabijoną Valinską, sekretoriui Mariją Jakutiene. Pirmininkė posėdžiui pateikė plačios apimties darbotvarkę. Praėjusio posėdžio protokolą perskaitė sekretorė Marija Jakutiene. Valdyba protokolą priėmė be pataisų.

Draugijos statutui parengti, sudaryta komisija, į kurią įeina: Lotti Giedraitienė, Algis Barakauskas ir Fabijonas Valinskas. Kaip bus statuto projektas parengtas, bus pateiktas valdybai peržiūreti ir norima jį šiais metais atspausdinti.

Valdyba griežtai protestuoja prieš Švento Kazimiero Lietuvių kapinių administraciją, kad leidžia jaunuoliams važinėti dviračiais po kapines. Yra nusiskundimų, kad ne viengapų lankytojų, važiuodami dviračiais, yra perstūmę. Kitose šalyse kapinės yra laikomos didėleje pagarboje, nes ten išsisi ramybeje žmonių kūnai.

Valdyba kreipia visų lankytojų dėmesį, kai pamatysite kapinėse ką neprideramai elgiančiąs, tuojau pranešti raštu pirmininkei Lotti Giedraitienei, 6930 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Skundus prašoma paduoti raštu todėl, kad susirinkusi valdyba visus žmonių paduotus skundus galėtų pateikti Švento Kazimiero Lietuvių kapinių administracijai kaip įrodymą, kad žmonės taja tvarka yra nepatenkinami, rašo skundus, kad kapinėse pagarbą tvarka būtų atstatyta.

Dabar kapinių administracija sako, "kad žmonės tuo yra patenkinti, jie nesiskundžia, tiklata valdyba išgalvotai kelia triukšmą". Skundus būtinai rašykite, ką blogo esate kapinėse pastebėję. Rašant nepamirškite pažymėti datą.

Archidiecezija įvesdama kapinėse laidojimoj mechaninį kablį, sugriovė vieningumą lie-

tuvių tarpe ir šeimose. Išmetus iš kapinių tą kablį, vėl vieningumas grįžtų į lietuvių tarpą.

Valdyba primygtinai reikalauja iš kapinių administracijos, kad kiekvienais metais duotų kapinių apyskaitą. Dabar kapinių administracija sako, kad daug pridėda kas metai kapinių išlaikymui, o kiek surenka iš kapinių, — apyskaitos neduoda. Valdyba reikalauja iš Kapinių administracijos, kad ant kapinių didžiųjų vartų būtų pavadinimas, "Švento Kazimiero Lietuvių" kapinės. Kapinių administracija aiškina, kad tas pakeitimas kainuotų 10,000.00 dol., jie sako, kad tam reikalui pinigų neturi. Nuo to reikalavimo valdyba neatsisakys.

Valdyba kreipia narių dėmesį stengtis užimokėti nario mokesį. Galite prisūsti paštą. Iždininkė yra Paulina Sukytė, 6930 S. Campbell Ave. Chicago, Ill. 60629. Kadangi nario mokesis yra mūsų pagrindinės pajamos. Nepamirškite užimokėti.

Šv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų valdyba

pasiskirstė pareigomis: Lotti Giedraitienė — pirmininkė, Algis Barakauskas — vicepirmininkas, Fabijonas Valinskas — vicepirmininkas ir kultūrinių parengimų vadovas, Marija Jakutiene — sekretorė, Paulina Sukytė — iždininkė, Antanas Stakėnas — spaudos informacijos vadovas ir Povilas Balčiūnas — kartotekos vadovas.

Labai sunku sėkmingai baigti kovą už lietuvių teises Švento Kazimiero Lietuvių Kapinėse, kada mūsų pačių tarpe nėra vieningo susipratimo ir tautinės savigarbos. Valdyba reikalauja, kad kablį iš kapinių būtų pašalintas. Kapinių administracija statistiniai įrodo, kad apie 45% laidojasi su kablynu, todėl jie jį laiko.

Daug kas siejosi, kad komercinis kablįs sugriovė lietuvių papročius ir tradiciją mirusių pagarbai palaidoti. Kably mes nepašalinim, jei jį palaikysime. Jis pranyks, kai kiekvienas lietuvis laidos pagarbai ir nevertos kablyo.

A. Stakėnas

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ

DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, **PENKTEJI METAI**, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, **DIENOJANT**, gražiai įrišta, 464 psl. \$4.00
- Prof. Vaclo Biržiška, **ALEKSANDRYNAS**, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo Biržiška, **SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA**, I dalis, 208 psl. įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl. įrišta — \$3.00, minkštai viršeliais — \$2.00
- Dr. K. Grinius, **ATSIMINIMAI IR MINTYS**, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, **LIETUVA BUDO**, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, **ANA TO JUNGO**, 492 psl., minkštai viršeliais \$5.00
- Juozas Liudžius, **RASTAI**, 250 psl. \$3.00
- P. Liudžiūnienė, **ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ**, 88 psl. \$1.00
- S. Michelsonas, **LIETUVIŲ IŠEIVIJĄ AMERIKOJE**, 297 p. minkštai viršeliais — \$4.00, įrišta — \$5.00
- Dr. V. Sruogienė, **LIETUVOS ISTORIJA**, gražiai įrišta 968 psl., dabar tik \$10.00

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemum išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, **SIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, **PASKUTINIS POSĖDIS**. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klatingumas paverčiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose. Druskininkuose. Kaune. Naudakiuose. Klaipėdoje ir Palangoje. Valdžius aprašymai ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka žėmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, **MAGIŠKŲJU KILIMU** VILNIU. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, **KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS**. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitropo pronaanda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, **VINCAS KREVĖ SAVO LAISKIUOSE**, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadaai yra ne mažiau žiaurūs. Pasiūkime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštą ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštą reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakių, patarnavimų lėkštes, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spingutuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1737 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6300

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitoose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00
Naufijos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pilnais reikia atsiųsti pinigus	
Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Nuvažiusieji "nematė antstolio"

Jonas Baltušis, "tarybinėje" Lietuvoje prikaltėjas ir jau prirašęs daugiau negu Venclova ar Guzevičius, labai dažnai pataiko pirštą į dangų. Artimiausiu metu Vytuto Kazakevičiaus bendradarbiams jis pasakė tokią kalbą, kad klausytojams net ašaros išsiliejo. Kalba ėjo apie dabartinę Lietuvon parvažiusius lietuvius ir apie Amerikos lietuviams spendžiamus spastus.

Kazakevičius, kaip žinome, yra Vilniuje veikiančio Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komiteto pirmininkas. Jokia kita organizacija neturi teisės palaikyti ryšių su užsienio lietuviams. Kazakevičius viską kontroliuoja. Jis pasisakė, kad jis glaudžiai bendradarbiauja su komunistų partijos vadovybe ir "tarybinės" Lietuvos vyriausybe. Jis nepasakė, bet daugelis žinome, kad jis glaudžiai dirba su rusais čekistais, su cenzoriais ir su įvairiais okupanto pareigūnais. Kazakevičius sukvietė atsakomius savo bendradarbius ir pakvietė Baltušį pasakyti jiems kalbą.

Baltušis yra gabus rašytojas. Kai Kazys Boruta ištaisė jam "Raudonuosius runkelius" ir jie buvo atspausdinti, skaičiusieji pastebėjo, kad Baltušis turi ką pasakyti. Bet apie krašto politiką, apie tarptautinius reikalus Baltušio nuovoka buvo silpna. Kol jis klausė Borutos, neturėjo jokios bėdos, bet kai pradėjo savarankiškai žingsniuoti, tai pateko į okupanto pinkles, iš kurių jis jau nebepajėgė išsikopstyti. Borutos jau nebėra. Jis rašė "Parduotas vasaras" ir pasakojo "Kas dainon nesudėta", tai Baltušį visi noriai skaitė, bet kai pradėjo pasakoti apie tai, kaip "Valiusei reikia Alekso", tai kiekvienam buvo aišku, kad be Borutos globos Baltušis jau nurašė.

Kaip jis, perėmęs okupanto radiją, nušnekėdavo, taip jis dabar, atėjęs į Kazakevičiaus bendradarbių būrį, išėjo iš vėžių. Baltušis papasakojo Amerikos lietuvių studijuojantiems ir juos suskaldyti norintiems žmonėms savo pasikalbėjimą su Vilniun atvažiusiu Brazilijos šoferiu Lašaičiu. Tas pasikalbėjimas tiek Baltušį sujaudina, kad jis, gerokai nugėręs lietuviškos diamantinės ir dar patraukęs malūnininko traukinės, išsikalbėjo ir net apsiarūnė. Baltušis nepasakė, kodėl teko ašaras braukti, bet susirinkusiems pripasakojo nebūtų dalykų. Susirinkusiems, be kitų dalykų, Baltušis šitaip kalbėjo:

"Tačiau savo vaikystėje aš mačiau, kaip išeina iš gimtosios žemės duonos karnio nebetekę darbinin-

kai, bežemiai ir mažazemiai valstiečiai, antstolių išvaržytų už skolas ūkių savininkams. Mačiau, prisiklausiau labai nelinksmų dainų. Ir ne tik dainų. Visko buvo draugai, sielvarto ir ašarų ir prakelkimo. Labai visko. Ir nesigėdindami šandien pripažinti, jog esu iš tikrųjų laimingas, sulaukęs tokio meto, kad šoferis Lašaitis, atvykęs iš Brazilijos į Lietuvą, šneka man, kad neberado dūmės pirkios, kurioje gimė. Visoje Lietuvoje nepavyko pamatyti nei vieno antstolio, išvarančio už skolas žmones iš gimtosios pastogės. Niekas nepaprastai jo pagalbos, materialinės paramos, o, priešingai, daugelis teiravosi, ar jam kuo nereikia padėti ir kuo jie galėtų padėti, nes šiandien Lietuva kiekvienam dorai dirbančiam savo sūniui turi pakankamai duonos, laimės saulės". (Vilnius, 1973 m. bal. 17 d., 4 psl.)

Kad rusų okupuotoje Lietuvoje kiekvienam doram ir net netokiam doram lietuviui yra pakankamai saulės, galima būtų patikėti. Saulė ne komunistai ir dangų ikėlė. Ji visiems vienodai šviečia, jeigu okupantas lietuviu nepadeda į kalėjimą ir neleidžia naudotis šia gamtos dovana. Laimė taip pat yra individualus dalykas, kuriai mato ir pats Leninas nenustatė. Laimingų gali būti sveikas žmogus, bet laimingų gali būti ir vilties turintis ligonis. Bet kad dorai dirbančiam lietuviui užtektų duonos, tai norima paabejoti. Jeigu rusai neišvežtų iš Lietuvos duonos ir bulvių, tai gal lietuviams duonos užtektų, bet turint galvoje Lietuvą laikomus sovietų pulkus ir derlių išvežtą laukiančią policiją, Lietuvoje duonos trūksta. Tai pasakoja ateinantieji lietuvių laiskai, tai tvirtina ir Lietuvoje buvę turistai, kurie turėjo progos išsikalbėti su duonos augintojais.

Lietuvoje duonos ir mėsos pakankamai turi tik tiktai komunistai ir kombinatoriai. Kas nekombinuoja, tam duonos trūksta. Jos trūko nuo tos dienos, kai rusai atėmė žemę iš Lietuvos ūkininkų ir pačius ūkininkus padarė valstybės dvarų vergais. Jeigu duonos užtektų, kaip Baltušis tvirtino, tai rusams nebūtų jokio reikalo milijonus bušelių rugių ir kviečių pirkti Amerikoje. Lietuvoje duonos pakankamai turi kiekvienas privilegijuotas žmogus, kuris gauna ne vieną, bet kelias algas ir kuris gauna įvairiausių priedus, kaip tai daro pats Baltušis ir vadinantį jo žmona.

Bet žiauriausiai iš visų tyčiojasi Baltušis, kai jis į šoferio Lašaičio lūpas įdėjo visą antstolio nematymo pasaką. Nuvažius Brazilijos lietuvis stebėjosi, kad jis nematęs antstolio, atimancio žemę iš ūkininko. Bet kaip jis galėjo matyti antstolį, atimantį žemę, jeigu rusai ir Baltušio vadovaujami komunistai prieš 25 metus pirmą visą žemę atėmė iš kiekvieno ūkininko. Ką gi lietuvis antstolis galėjo daryti Lietuvoje, jeigu rusiškas antstolis atėmė žemę, namus ir kitas lietuvių uždirbtas gėrybes? Tegū tiktai pabando bet kurį ūkininką prisikirti kelis arus jam priklausiusios žemės ir be leidimo ją užsėti, tai pamatysite, kaip jis bus išvarytas į Aziją, kur pipirai auga.

Bet liūdniausia, kad Baltušis nesigėdina prisipažinti prie nesamos laimės. Jis žino, kad antstolis šiandien negali iš lietuvių žemės atimti, nes pirma tą žemę atėmė rusai. Baltušis džiaugiasi tuščia lietuvių laime. Iš Baltušio buvo galima laukti protingesnių dalykų.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

mulavo savo ideologinius principus, kur pasakytą: "Jis valdo, jis atsako. Jis yra tautininkų ideologijos vadas. Jo mintys yra tautininkų mintys. Jo keliai yra tautininkų keliai... o jeigu taip, tai autoriteto žodis tautininkams yra tiesa, to asmens žygiai tautininkams yra teisingi, tokie, kuriems tautininkai pritaria, kuriuos remia, kuriuos žiūri, kaip mokiniai į mokytoją, nurodantį, kaip reikia elgtis".

Iš šito pareiškimo matyti, kad A. Smetona buvo Tautininkų partijos vadas, mokytojas ir vyriausias išminčius, bet kas A. Smetoną padarė Lietuvų Tautos Vadu?

1936 m. išrinkus tautininkų seimą ir A. Smetoną atidarydamas tą seimą prabilo į seimo narius šiais žodžiais: "Aš, kaip Tautos vadas... Reikia A. Smetoną tuomet aiškiai deklaruoti, kad jis yra visos Tautos Vadas."

KURIOS PARTIJOS INICIATYVA BUVO PRADETAS PERVERSMAS RUOSTI?

M. Kavoliui tur būt yra žinoma, kad dar gerokai prieš perversmą, Krikščionių Demokratų bloko vadas, dviejų savo asistentų lydimas, (pavardžių neminėsiu) atsilankė pas A. Smetoną prašydamas jį sukurti, po perversmo būti renkamu Valstybės Prezidentu. A. Smetona, kiek smulkiau susipažinęs su perversmo ruošimo eiga, sutiko priimti pasiūlymą su sąlyga, kad jam bus leista artimiausiu savo bendradarbiu pasikviesti prof. A. Voldemarą.

Kadangi perversmo ruošėjų štabas buvo sudaręs kitą planą, būtent: pasilaikyti sau ministerio pirmininko postą su dr. L. Bistru priešakyje, pasilaikyti sau vidaus, krašto apsaugos ir švietimo ministerijas, o likusias pavesti tautininkams.

Akivaizdus pastatytos sąlygos delegatai išėjo pasitarti į kitą kambarį.

Delegatai kiek pasitarę rado galimybę sutikti su pastatyta sąlyga ir atsiviešindami vada ir, linkėdami vieni kitiems pasisekimo, apsikabino ir pasibučavo.

Delegatams sėinant, A. Smetona tik išėjo sakdamas: "... jeigu perversmas nepasisektų, tai jūs pas mane nebuvote". Šis Krikščionių Demokratų delegacijos lankymasis pas A. Smetoną man primena rusų istorijos pradžią, kuomet Novgorodo gyventojų delegacija 862 metais ėjo pas varigą ir kreipdamiesi į Riuriką prašė sukurti būti Rusijos vadovu, sakdami: "... kad pas mus visko yra, tik tvarkos trūksta, tad ateik ir valdyk mus ir viešpatauk ant mūsų". Na, rusams geriau išėjo, bet mūsų Krikščionių Demokratams teko smarkiai nusivilti.

Perversmo metu studentams ateitininkams buvo įsakytą užimti centralią pastą Kaune.

Kun. dr. A. Maliauskui buvo pavesta vesti derybas su aviacijos karininkais: maj. J. Tomkumi ir maj. Pr. Klimaičiu dėl aviacijos įsijungimo į perversmo ruošimą.

MŪSŲ RŪPEŠČIAI IR UŽDAVINIAI

TEVYNĖS PAŽINIMAS IR MEILĖ JAI

P. STRAVINSKAS

Savo tėvų žemę, tėvynę, visi li to, ką žinai, ką matei, ko myli. Labiausiai tėvynę myli tie, išeiviai, kurie joje yra praleidę savo ankstybąją jaunystę. Būdami svetimuose kraštuose, jie ilgisi jos, net kartais serga nostalgija, liguistu jos pasiilgimu.

KAIP MYLĖJO SAVO TEVYNĘ KORSIKĄ NAPOLEONAS, ISTRENTAS Į SV ELENOS SALĄ?

Savo atsiminimuose parašytuose tremtyje, Sv. Elenos saloje, Napoleonas svajoja apie savo tėvynę Korsiką. Jis rašo ten, kaip jis dar būdamas vaikas, išlaipiojęs visus Korsikos kalnus, išžiūrėjęs visas kalnų daubas, išvaikštėjęs visus pakalnių takus — takelius. Jis sako, kad Korsikoje jam atrodė viskas geriau — net žemės kvapas ten geresnis, malonesnis...

VYDŪNO ŽODŽIAI

Mūsų Vydūnas savo knygoje "Sieben Hunder Jahre deutsch-litauischer Beziehungen" rašo, kad, jau išgirdus tiksliai vieną žodį "Tėvynė", jis suksmabęs ausyse labai nuostabiai. Prisiminus praeitį tėvynę, "prakeliautėji plotai ir laikai vėl pasidarė dabartiniai", "senai praskambėjusieji garsai ir žodžiai vėl suskamba iš naujo" ir "viltys, abejonės, skundai bei džiaugsmai vėl prakalba". "Visa būtis sužeri ir traukia, kaip kadaise, savo gausiais pažadais ir tesėjimais... Tėvynė, kaip didžioji paslaptis, išskyla prieš žmogaus sielą", ir tada "labai tyliai sieloje suskamba: Tėvynė yra mūsų jausinio pasaulio išeities taškas; ji yra paslaptį gėjų žmogaus laimė"... Rodos, gražesnių žodžių apie tėvynę negali būti. Jie rodo mūsų rašytojo, poeto ir filosofo Vydūno tikrai gražią sielą ir didelę tėvynės meilę.

PASILGIMAS TEVYNĖS TREMTYJE — IŠEIVLOJE

Tremtiniai arba, sakykim, priverstiniai išeiviai visi ilgisi tėvynės. Ilgimės savo tėvynės Lietuvos ir mes visi. Lietuvos tremtiniai, priverstiniai emigrantai. Daugis mūsų net serga nostalgija. Yra mūsuose ir tokių, kurie laiko savo namuose iš tėvynės Lietuvos atsivežtos žemės saują, kaip brangiausią relikviją.

Tik mūsų jaunoji karta to tėvynės, kaip krašto, kaip žemės, pasiilgimo neturi. Pasiilgti ga-

li to, ką žinai, ką matei, ko myli. Labiausiai tėvynę myli tie, išeiviai, kurie joje yra praleidę savo ankstybąją jaunystę. Būdami svetimuose kraštuose, jie ilgisi jos, net kartais serga nostalgija, liguistu jos pasiilgimu.

Galima tik sudominti mūsų jaunuosius jų tėvų žemę, supažindindami juos su ja, su Lietuva.

Tai pačių tėvų, šeimoje ir mokytojų, liuanistinėje mokykloje.

Tėvai ir mokytojai tą ir daro. Mokykla turi ir palyginti gerą tėvynės pažinimo vadovėlį — A. Bendoriaus, dabar jau mirusio mūsų geografo parašytą knygą, pritaikytą specialiai liuanistinei mokyklai, jos programai. Todėl tuo, rodos, būtų galima ir pasitenkinti, kai negalima duoti mūsų jaunimui geresnės informacijos apie jo tėvų žemę.

Žinoma, būtų labai gerai mūsų jaunimui aplankyti pakliam Lietuvą, pavažinėti, apžiūrėti ją, susipažinti su ja, bet okupantas to neleidžia. Jis, be to, varžo į tėvynę atvykusių užsienio lietuvių judėjimą laisvę. Todėl iš tų apsilankymų okup. Lietuvoje didelės naudos (kraštui pažinti), galima sakyti, nėra.

DĖL VAIKŲ EKSKURSIJŲ Į LIETUVĄ

Vaikų ekskursijos į Lietuvą, kurių viena iš Chicago buvo suruošta praeitų metų vasarą, gi nepasiteisina štai dėl ko:

1) okupantas vaikų vežioti po visą Lietuvą (kad jie susipažintų su visu mūsų kraštu) neleidžia, o leidžia tik jiems stovyklauti "pionierių" stovyklose, skirtose vaikams perauklėti, jiems indoktrinuoti komunistinėje dvasioje. Todėl vaikai ne tik nepasiekia savo tikslo (negali susipažinti su kraštu), bet dargi patenka į sąlygas, kur gali būti apnuodytos jų sielos žalingomis komunistinio idėjomis (bolševikai tą daro vaikams iš pat mažens).

2) Okup. Lietuvos lietuviams stebisi ir piktinasi tais Amerikos lietuviams, kurie iš laisvės krašto siunčia savo vaikus į bolševikų despotiją, į raudonąją vergiją, dargi į bolševikinio vaikų perauklėjimo vad. "pionierių" stovyklas, išstatydami savo vaikų sielas didžiausiu pavojum.

KODEL KRIKŠČ. DEMOKRATAI EMESĮ INICIATYVOS PERVERSMUI RUOSTI?

Per 1-ojo ir 2-ojo seimo rinkimus, Krikšč. Demokratų blokas (Krikšč. Demokrat. Ckininkų Sąjunga ir Darbo Federacija) turėjo seime daugumą ir per 6 metų valdymą jautėsi pilnais krašto šeimininkais ir ne nuo ko nepriklausomais.

Tačiau po 3-jų rinkimų susidarė nauja padėtis ir reikėjo gelbėti savo partijos prez. nes naujoji vyriausybė buvo pasiūstusi iškelti ar jau buvo iškelti Krikšč. Demokratų bloko nariams bylas, kurie prieš

3) Mūsų išeivijos lietuvių didelė dauguma irgi tuo piktinasi, ypač, kad tam agitpropu paruošiam mūsų vaikų nuodijimo (komunizmo idėjomis) planui pritaria, bent jau neprieštarauja net kai kurie mūsų kunigai, netgi ir jezuitai, tie Sv. Ignaco Loyolos "kavaliariai". "Kovotojai su Bažnyčios pirusais". Tas kelia mūsų visuomenėje nerimą ir skaldo mus.

4) Laisvėje gyvenančių lietuvių kontaktas su raudonaisiais tironais, su tėvynės pavergėjais ir mūsų tautos prispaudėjais, atiduodant savo vaikus į jėg Agitpropo (Agitacijos ir propagandos įstaigos Kremliuje) paruoštos programos vaikų bolševikinio auklėjimo stovyklas, nesiderina ne tik su lietuvių sąžine, bet ir su lietuvių garbe.

5) Tokiais būdais daromas mūsų vaikų supažindinimas su tėvynė Lietuva savo tikslu nepasiekia. Vaikų ekskursijų organizatoriai ir lengvapečiai tėvai turėtų rimtai pagalvoti, ką jie daro. Jie turėtų pagalvoti apie savo atsakomybę už savo darbus ir už savo vaikų sielas.

Miesto vaikas

Aštuonerių metų Juozukas gimė ir augo New Yorko didmiesyje. Keletą kartų jis su tėvais buvo apsilankęs zoologijos sode, kur matė liūtas, beždžionės, žirafas ir kitus laukinius ir naminius gyvulius.

Vieną savaitgalį jis su tėvais išvažiavo pasivažinėti Long Island keliais. Važiuojant, vairuojančiam tėvui vaikas pasakojo apie pravažiuojančias ar pralenkiamas mašinas: Buick 1963; Pontiac 1959; Cadillac 1970; Pigeo 1971; Citroen 1972; Toyota 1972 ir t. t.

Kiek vėliau, jie išsuko į nuosąly kelią ir važiavo pro farmą, kurios laukuose ganėsi karvės, o vienas veršis šokinėjo netoli kelio.

— Žiūrėk, žiūrėk, — bastelejo jis vairuojančiam tėvui ir alkūnė, — žiūrėk koks didelis šuo laksto!

GRAZI IR TURTINGA MŪSŲ LIETUVIŲ KALBA

— Merga, mergelė, mergaitė, mergužėlė.

— Bernas, bernelis, bernužis, berniukas, berniukštis, bernytis.

— Vaikas, vaikelis, vaikiukas, vaikėzas, vaikinai, vaikaitis, vaikiškas, vaikiukštis.

• Vienos meilės maža, ji turi pasireikšti darbais.

F. Dostojevskis

ta buvo įsivėlę į pinigines avantiūras, kaip: amerikoniškų lašinių skutimas, dr. Purickio sacharino byla, namų statybos ir t. t., taip kad gyvenimas verstė vertė susidariusią padėtį gelbėti tiktai perversmo keliu.

Atsargos deliai, kad labiau užsitikrinus perversmo pasisekimą, norom nenorom radosi reikalus ieškoti tautininkų pasikvičiant taltkon Pažangos partiją.

Tuo laiku seime buvusią padėtį pavaizduoja vieno seimo atstovo p. Kaminsko pasakytą prieš perversmą kalbą seime: "... jeigu žemiauiau nuo Telsių, ar nuo kur kitur čia ateitų ir pasiklaustytų apie ką Valsybės vyrai čia kalba ir kaip trauksmingai užia, tai pasakytų, kad tokie Valstybės vyrai neverti čia sėdėti. Mes gerai žinome, kad kerštas išveda iš lygsvaros. Ir šiandien pasirodo, kad kerštas išveda iš lygsvaros ne tik paprastos žmonės, bet net ir tokius žmones, kaip prof. A. Voldemaras. Bet be keršto, šiandien čia prisidėjo ir baimė. Ir aišku dėl ko. Artinasi laikas, kada bus baigtas svarstyti Valstybės biudžetas, po kurio priėmimo, nenuvertus šio Ministerių Kabineto, artinasi atsisakymo laikas. Lengva buvo paimti lėšas, bet ne lengva išdalinti atsiskaityti. Reikia vekselius išpirkti".

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "Naujienas"

TEISĖ AR SMURTAS?

2 Abejoti tais argumentais ir spaudoje kelti kitas priežastis buvo spaudos cenzūros griežtai draudžiama ir kontroliuojama. Tat statau klausimą, į kurį prašau p. M. Kavolį duoti savo paaiškinimus.

KOKS BUVO TAUTININKŲ PASITIKĖJIMAS TAUTOJE?

Niekas tur būt nesims ginčyti, kad tautininkai, arba tuo laiku vadinama Tautos Pažangos partija renkant tautos atstovus į 1-ąjį ir 2-ąjį seimus, kurie tikrai buvo teisvi ir demokratiški, nepravėdė nė vieno savo atstovo, nes nesurinko reikiamo balsų skaičiaus vienam atstovui praveisti.

Renkant atstovus į 3-ąjį seimą, tautininkų partija susiblokavo su valstiečiais liaudininkais (tur būt tuo metu tautininkams buvo labiausiai patikima partija), ir rinkimų apygardose, balsus suskaičiavus, valstiečiai liaudininkai atidavė savo balsų likučius tautininkams ir tuo būdu Tautininkų partija surinko 43880 balsų ir į 3-ąjį seimą pravedė 3 savo atstovus, kas sudarė 3.5% balsavusiųjų skaičiaus. Tai buvo oficialūs daviniai, bet tikrumoje Tautos pasitikėjimas Tautininkų partija buvo žymiai mažesnis.

1932 m. Tautininkų partija šitaip for-

TEL. PR 3-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLAS LIGOS
2868 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
3434 WEST 71st STREET
Ofis: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis, 9-12 val.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINIA CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atsiliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUČEL - KRAUČELIŲNAITĖ

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepia - skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadienis nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2636 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis, 1-4 val. popiet.
ketvirtadienis, 5-7 val. vak.
Ofisio telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-6296
Valandos: 2-3 val. vak. Penktadienis
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienis ir trečiadienis
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
penktadienis 9-6 val. vak. Šeštadienis
2-4 val. popiet. ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofisio telefonai: Hemlock 4-2123
Rez. telefonai: Gibson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei
neatsiliepia, skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

GEIMTINIS KASDĖN

NAUJENAS
Lietuvių tautos ir kultūros
ir praeities žurnalas
NAUJENAS

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

24

Miestas ir kaimas

Alsėdžių miestas nedidelis, vienok daug didesnis už bet kurį kaimą. Visokios žinios pirmą pasiekia miestą ir iš čia įvairiais būdais sklaidžiasi po kaimus. Iš šio miesto buvo didokas valsčiaus susisiekimo centras. Pagyvenės mėsės mieste (klebonijoje), užmezgčiau ryšius su spaudos platintojais ir kas mėnesį gaudavau iš Tilžės atgabentą draudžiamą spaudą, būtent: Varpą, Ūkininką, Darbininkų Balsą, Tėvynės Sargą ir Naujienas (mėnesinukas leidžiamas Tilžėje). Iš anų laikraščių pradėjau pažinti ir savotiškai vertinti rašytojus ir visuomenės sroves. Tūlių rašytojų raštai buvo įdomūs ir patrauklūs, kitų — tušti ar padrikusiomis mintimis. Apart spaudos, čia susipažinau su studentais — dau-

gumoje, žydais ir jų pagalba plėčiau savo akiratį. Kaime to nebūčiau pasiekęs.

Bet kaime buvo daugiau laisvės. Kaime galėjai skaityti ne-sislapstydamas, o mieste — ne. Mieste buvo uriadninko šnipų, o klebonijoje mane sekiojo du kunigai: klebonas ir vikaras. Klebonui nepatiko Naujienos ir Darbininkų Balsas, o vikarui, kaip jis sakė, — visi laikraščiai žmogų "vedė iš kelio".

Spaudos draudimui atėjo galas

Jau gegužės mėn. pradžioje Alsėdžius pasiekė žinia, kad caro valdžia panaikino lietuviškos spaudos draudimą. 40 metų nusistėjęs draudimas pagaliau tapo nuimtas. Tačiau spaudos platintojai dar vis buvo atsargūs ir skaitytojams patarė pasisaugoti. Ypatingai reikėjo slėpti knygeles su raudonais viršeliais, nors knygelės turinys caro garbei būtų aukojamas.

Pirmieji legališki laikraščiai

1904 m., lapkr. mėn. gale Alsėdžiuose pasirodė pirmas legalus savaitinis laikraštis — Lietuvių Laikraštis, leidžiamas Petrapilyje Antano Smilgos, remiamas Petrapilio Lietuvių ir Žemaičių Draugijos ir Dvasinės akademijos profesorių; redaguojamas K. Račkausko-Vairo; cenzuruojamas E. Volterio.

Vieną to laikraščio numerį įpakuojęs, gavome lapelį: "Kai-mo darbininkai ir darbininkės!" Aname lapelyje rašė: "Jūs, var-gio žmonės, jūs ariami jaučiai, pasamdyti turtingųjų ir pakink-tyti į jungą nebaigiamo darbo, sustokit vilkė sunkią savo naš-tą ir pasirūpinkit bent kartą, kaip geriau savo gyvenimą su-taisyti". Tuosius žodžius per-skaitęs linksmai nusišypsuo-jau, galvodamas, kad čia tai kiek per-daug pasakytą — darbininkai ir mergės nėra pakankinti! Ano la-pelio rašytojai kaimo darbinin-ku nepažįsta!

Buvo gauta ir daugiau atsi-šaukimų ir mažne visi atsišau-kinimai buvo baigiami šūkiu: "Saliu caro valdžią! Lai gyvuoja revoliucija! Lai gyvuoja Vil-niaus seimas!" Pagaliau, artinosi ruduo. Ca-ro valdžia dar vis laikėsi. Alsė-džių valstiečiai paklausė savųjų suėjo ir nutarė siųsti du delega-tus. Buvo išrinkti: Juozas Smil-gėvičius, Šonių viensėdžio ir Ka-zimieras Kazlauskas Alsėdžių zakristijonas.

Nežinau, kokia nauda iš tų de-legatų buvo Lietuvai, bet jiems — tai tikras nuostolis. Smil-gėvičius išsišpiko, nuveždamas uriadninkui pusę vežimo dobilų ir 3 purus avių. Kazlauskas ne-turėjo dobilų nei avių, gal būti — nei rublių, tai buvo persekio-jamas. Vargšas, pusmetį pa-sislapstęs, išvyko į Ameriką. Kai pradėjome leisti Naujienas, Kazlauskas buvo Naujienų išve-žiotojas. Juozas Šmotelis

Penktieji metai

Anie, devyniolika šimtų penk-tieji metai atėjo į Lietuvą tan-tum audringo vandenyno bang-a. Vargiai buvo subrendusių lietuvių, kurie vienoji ar ki-tokiu būdu būtų išlikę tos audros nepaliesti.

Jau sausio mėn. pasklido atsi-šaukimai prirašyti labai drąsų ir griežtų reikalavimų. Į Rusi-jos carą atsišaukimo autoriai kreipėsi lyg į pusvaikį. Reika-lavo tuojau baigti karą su Ja-ponija; jungtis su kitomis tau-tomis ir nuverstį caro valdžią; Rusijos valstybėje įsteigti de-mokratiškai parlamentarinę tvar-ką; atskirti Lietuvą nuo kitų Rusijoje gyvenančių tautų.

Įdomus buvo atsišaukimų pa-skleidimas. Niekas nematė kas sklaidė, bet rado lapelį savo ki-senėje ar pastabioje vietoje ve-žime. Skleidėjai, lyg dvasios, ne-pasirodė! Už kelių savaitių pa-našiu būdu pasklido daina: "At-sisakom nuo senojo svieto". Vėl už savaitės kitos gavome žinį, jog caras sutinka duoti žmo-nėms teisę išsirinkti Valstybės Duma, arba rusišką parlamentą.

Kitas lapelis skelbė "Į kovą už Vilniaus seimą". Ten rašė, kad: "Tvarka caro valstybėje iširo iki galui", Vargiai! Vasarai

MICHIGANO EŽERAS GRIAUNA SANDŪNUS

Nepaprastas vandens pakilimas ir audros Michigano ežero pietiniame gale pridūrė dar neapskaičiuotus daug milijoninius nuostolius pažeidus įrengi-mams ir gyventojams pradedant Zion miesteliu, Wis., baigiant toliau už Mi-chigan City. Chicago Tribune paskelbė šį šedį dienio nr. turi pilną puslapį nu-traukų su ežero padėrinio vaizdais. Čia pateiktasis vaizdelis rodo ežero ban-gų nugriautą paatęs kelią rytiniame šone, atrodo kad Lake Shore, Drive Beverly Shores, lietuvių Sandūnuose.

ipusėjus, gavome lapelį: "Kai-mo darbininkai ir darbininkės!" Aname lapelyje rašė: "Jūs, var-gio žmonės, jūs ariami jaučiai, pasamdyti turtingųjų ir pakink-tyti į jungą nebaigiamo darbo, sustokit vilkė sunkią savo naš-tą ir pasirūpinkit bent kartą, kaip geriau savo gyvenimą su-taisyti". Tuosius žodžius per-skaitęs linksmai nusišypsuo-jau, galvodamas, kad čia tai kiek per-daug pasakytą — darbininkai ir mergės nėra pakankinti! Ano la-pelio rašytojai kaimo darbinin-ku nepažįsta!

Buvo gauta ir daugiau atsi-šaukimų ir mažne visi atsišau-kinimai buvo baigiami šūkiu: "Saliu caro valdžią! Lai gyvuoja revoliucija! Lai gyvuoja Vil-niaus seimas!" Pagaliau, artinosi ruduo. Ca-ro valdžia dar vis laikėsi. Alsė-džių valstiečiai paklausė savųjų suėjo ir nutarė siųsti du delega-tus. Buvo išrinkti: Juozas Smil-gėvičius, Šonių viensėdžio ir Ka-zimieras Kazlauskas Alsėdžių zakristijonas.

Nežinau, kokia nauda iš tų de-legatų buvo Lietuvai, bet jiems — tai tikras nuostolis. Smil-gėvičius išsišpiko, nuveždamas uriadninkui pusę vežimo dobilų ir 3 purus avių. Kazlauskas ne-turėjo dobilų nei avių, gal būti — nei rublių, tai buvo persekio-jamas. Vargšas, pusmetį pa-sislapstęs, išvyko į Ameriką. Kai pradėjome leisti Naujienas, Kazlauskas buvo Naujienų išve-žiotojas. Juozas Šmotelis

Daktarai apleidžia Chicago

De Paul universiteto profe-sorius Dr. Donald Dewey savo raporte, pavadintame "Kur din-gio daktarai?" rašo, kad Chi-cagos miestas netenka dakta-

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Kas iš tikrųjų mąsliausia dalyko, tas iš tikrųjų ir didžiausias. Luko 16:10.

Nereikia, kad Dievo žmonės turi patenkinti save paprasto kasdienio gyvenimo eiseną, namieje arba darbe ir pasakyti: "Dievas pirmia mane darba lygiai kaip, kad būčiau davęs jam ką nors kitokio, tinkamesnio būdo; tie šedžiai reikš, kad kiekvienas žmogus, iš tikrųjų tarnaudamas dieną po dienos rūpestingai persitvirtinti savo žemiškus reikalus, priedermes ir tyrinėjus kaip tinkamai sureisti valandą arba dieną, kurią galėtume pasvęsti dvasiškai naudai sau arba kitiems. Tik pasivertusį žmogui paslaugojančio kunigo, bus gauta sverti savo greitai bėgančias valandas ir kiek galima naudoti jas savo Tėvo dalykuose.

Kristus pasakė, kad jis įteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam žmogui, kurį yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kriš-taus bažnyčia. Jį visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje knygotėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 64th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRowe Hill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWn Hall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKAS & EVANS

6646 SO. WESTERN AVE.
THREE MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
KALBOS: VILNIA
Telefonai: 7-0000 7-0001

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASATTIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Lietuvių Fondo vadovybės konferencijos metu. Iš kairės į dešinę sėdi: Dr. A. Razma — pelno skirstymo komisijos pirm., red. kun. J. Valaitis — LF pirmininkas, red. K. Brazdūnas, dr. K. Ambrozaitis, tarybos pirm. Stovi iš kairės: mok. J. Kavaliūnas, švietimo tarybos pirm., inž. V. Kamantas — LB tarybos pirm., J. Kučėnas, Dr. Džiugas ir K. Barzdūkas. Nuotrauka: Vladas Juknevičius

LIETUVIŲ FONDAS ARTĖJA PRIE MILIJONO

STASYS DŽIUGAS

Nors per 10 metų mes nepajėgėme sudėti milijoną dolerių, bet reikia džiaugtis, kad beveik priartėjome prie savo tikslo.

Spaudos konferencijoje, kuri įvyko kovo 30 d. Chicagoje, LF pirmininkas dr. J. Valaitis pasidžiaugė, kad 1972 m. buvo gėri, pelno gauta 57.000, kuris paskirstytas liuanistiniams švietimui bei kultūrinei veiklai išieivijoje remti. Šiuo metu LF perkopė 800.000 dol. sumą. Nuo LF įsisteigimo Lietuvių kultūrai ir švietimui jau paskirta 230.000 dol. Pasiekus milijoną, LF kas metais galėtų duoti 70.000 dol. pelno. Šiandien mūsų dėmesys yra įtikinti žmones, kad bent koks palikimas LF sudaro didelę lietuvišką garbę ir prasmingumą. Įrašdami savo mirusių artimuosius mes juos kartu pagerbiame ir juos įamžiname ateities lietuvių istorijoje. Naujų narių verbavimas šiemet Fondo eina šūkiu: kiekvienas Fondo narys suranda dar po vieną naują Fondo narį.

Dr. A. Razma, pelno skirstymo komisijos pirmininkas, išreiškė padėką 1972 m. komisijai, kuri buvo darbinga, veikli ir savo sprendimus darė atsargiai, apgalvotai, atsižvelgdama ir iš šalies pateiktus motyvus bei sugestijas. Savo iniciatyva darė ryšius su tam tikromis institucijomis, prašydami jų patarimų. Kitais metais

LF pelno skirstymo komisija tikisi gauti talkos ir iš Kultūros tarybos. Tas gal palengvintų komisijos darbą ir atsakingumą. Komisiją sudarė: Česlovas Grincevičius, dr. G. Balukas, inž. V. Kamantas, S. Rudys ir Jonas Rackauskas. Mokytojas J. Kavaliūnas, švietimo tarybos pirmininkas, savo pranešime padėkojo Lietuvių Fondui už liuanistinio švietimo rėmimą. Fondo dėka mokyklos yra aprūpintos vadovėliais ir ne viena mokykla išgelbėta nuo uždarymo. Fondo parama per eilę metų buvo svarbi, reikšminga, nes švietimui Fondas skiria beveik pusę viso pelno. Iš tos sumos švietimo mokyklų kalbos dėstytojų šio krošto universitetuose. Ilinojaus universitetas yra gausiai lankomas lietuvių. LF šiais metais universitete dėstoma lietuvių kursą parėmė 6500 dol. Kitais metais dar universitetui reikės duoti 3250 dol., o po to liuanistikos dėstytojų finansuos pats universitetas. Šiemet Chicago circle užsiregistravo apie 100 studentų. Universiteto vadovybė yra tuo labai nustebusi. Kiek žinoma, ateityje universitetas numato lietuvių kalbos dėstytojų kaip kalbotyros departamento kursą. Džiugu, kad universitetas savo lėšomis už 12.000 dol. nupirko mirusio prof. Antano Salio liuanistikos biblioteką. Reikia tikėtis, kad ilinojaus universitetas bus aukštojo liuanistikos mokslo centras Amerikoje.

NAUJINIŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokia parama, taip pat už atsiliepimus laiškais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visu lietuvių protuose bei širdyse patoje vajaus pradžioje. Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiamą paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščiu brangiausia dovana — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjant jų skaičiui būtų ilgam užtikrinta egzistencija nekeltant kainos. Naujienos savo tikslia informacija ir laikysena remdamos visas lietuvių demokratines institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinę Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje, priemiesčiuose ir Kanadoje Naujienos metams — \$22,00, pusei metų — \$12,00, trims mėnesiams — \$7,00, vienam mėnesiui — \$3,00. Kitose JAV vietose metams — \$20,00, pusei metų — \$11,00, vienam mėnesiui — \$3,00. Užsieniuose — \$23,00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJINIŲ
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

Siuočiu dol.

☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskiriant naujam skaitytojui.

☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovana proga.

☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis su susipažintų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgu metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, ILL. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, ILL. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

SECRETARY
for La Salle St. law firm. Good skills. Salary commensurate with ability.
Mrs. CONNOLLY
CE 6-9200

DEPENDABLE MAID
To serve one woman adult. Other help employed. North Lake Shore Drive Apt. Own Room. Top Wages and home for right person. Recent References. English necessary.
Write A. F. Box 807
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

GENERAL OFFICE
Experienced biller typist. Take charge type. Phone orders, billing, light bookkeeping for small advertising sign company.
Salary open.
726-0227
630 W. ADAMS
4th floor.

SECRETARY — LEGAL

Girl needed immediately for dictaphone, typing, preferably shorthand. Pleasant loop office.
782-4250

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MATRON

RESTAURANT BUS BOY
COOK'S HELPER

These are full time permanent job opportunities. No experience necessary. Excellent earnings plus sharing in Sears famous profit sharing benefit program.
Apply in person:
PERSONNEL DEPT.
Mon. thru Friday 9:30 A.M. to 8 P.M.

SEARS ROEBUCK & CO.

GOLF MILL STORE —

400 Golf Mill Shopping Center

NILES, ILLINOIS

We are an equal opportunity employer and member of the Chicago Merit Employment Committee.

KEY PUNCH OPERATOR

1 year experience Alpha Numeric key punching on IBM 629 or 5496.
Lincolnwood location.
Call personnel 677-7400

Antanas Rndis, malda sukalbėto kan. V. Zakarauskas.

Lietuvos konsulė ponis J. Daužvardienė savo sveikinimo žodžiu pakartojo velionio konsulo dr. Daužvardžio meilę posaki, kad sulaukęs 50 metų žmogus įeina į "metalinį" amžių: jam atsiranda sidabras plaukuose, auksas — dantyse ir švinas koiose. Konsulė linkėjo suaktyvinti šio ilgaus amžiaus, nuosavus dantis ir lengvas kojas.

Visiems dėkodamas už malonų siurprizą dr. Bobelis pridėjo dar, kad visuomeninis darbas pradėjo suteikti dar ir "krokodilo odą", kuri atsiradusi nuo įvairių adatų ir spyglių, kurie taikomi jo adresu susiklausymo nemėgstancioje visuomenės dalyje.

Po kelių valandų malonių pokalbių dalviai pasidalino kažkieno parūpinatą lietuvišką pyragą, sugiedojo ilgiausių metų ir išsiskirstė kas sau.

Dalyvis

Pigaus maisto gadvnė praėjusi negrįžtama

Agrikultūros sekretoriaus asistentas Carroll Brunthaver Washington pareiškė, kad palyginti pigaus maisto gadvnė, trukusi dvidešimt metų, praėjo negrįžtama. Tačiau produktų kainos ateityje bus šiančios žemesnės negu dabar.

"Mes nebegrįšime į gadyne, kada uždarbo minimumas vamžininkui dr. Kazui Bobeliui, kuris neseniai sulaukė garbingo 50 metų amžiaus. Apie šią vakarienių Midway House restorane žinojo tik rengėjai ir ponis Bobeliene, todėl pats su kaktuvininkas buvo maloniai nustebintas ir sujaudintas. Va karienei vadovavo Altos vicepirmininkas T. Blinstrubas, met pirkti kviečių ir sojos pualbėjo rengėjas kun. A. Stasys, buvęs Altos pirmininkas kiekio.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SAWGRINDER
Carbide experience helpful, but not necessary. Will train. Hospital insurance. 40 hour week. Good wages.
Call 489-3342
Bet. 11 A.M. — 3 P.M.
Ask for GEORGE

FOLEY SAW FILERS

Model F61 only. New or used.
489-3342

11 A.M. — 3 P.M.

Ask for GEORGE

MACHINISTS

BENCH
Job shop assembling and erecting machinery. 5 yrs. min. exp. req. Have own tools. Work from prints. Benefits permanent.
Apply 8:30 — 3:30.
STANDARD PROCESS CORP.
2704 W. ROSCOE ST.

WOODWORKING FOREMAN

Experienced man with knowledge of saws and wood. Furniture background helpful but not necessary.

STYLEMASTER FURNITURE

3640 So. KEDZIE

254-8585

SPRING-MAKERS

4 slide set up men and machine operators needed for our new Evanston location. These are permanent positions with overtime and benefits.
A. G. KEATS MANUFACTURING CO.
1235 DODGE AVE. EVANSTON
764-1822 or 869-6117

TOOL AND DIE MAKER

With some experience in progressive Dies. Exp. set-up man for Punch Press Dept. Small plant in Addison. Top wages & ins. + paid vacation + overtime.

CALL 543-8763

MACHINIST

All around machinist needed by light manufacturing and assembly plant. Good company fringe benefits and profit sharing plan.
Call L. MITES 292-5900
ACCO INTERNATIONAL
5150 N. NORTHWEST HIGHWAY
An equal opportunity employer

MISCELLANEOUS

Išvirs Dalykai

KAY'S PLACE

IR PIKNIKUI VIETA
(buv. Lienes), 8236 Kean Ave., Willow Springs Ill., šilto nuomoti piknikams vieta: Memorial Day — gegužės 28 d. ir Liepos 4 d. taip pat sekmadieniais — birželio 10, liepos 1 — 8 — 15 — 22 ir rugpjūčio 12 — 19. Taip pat yra dar neįsenuota bet kuriam šeštadieniui. Kaina 60 dol.
Reikia įnešti 20 dol. rankpinigį.
Tel. 839-9584

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėti. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL. GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

Viščiukų pabrangimas

Teisingumo departamentas apkaltino N. B. M. A. (National Broiler Marketing Association) sąjungą dėl aukštų kainų viščiukams nustatymo. Tos sąjungos centras yra Jackson, Miss. Sąjunga kaltinama kombinacijų ir konspiracijos priemonėmis siekianti išlaikyti dirbtinai pakeltas kainas. 1971 metais N. B. M. A. pardavė viščiukų už daugiau kaip \$600 milijonų, tai yra apie pusę viščiukų pardavimo visose JAV-bėse.

TRUMPAI

— "Pelkių žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 8 — 9 val. vak., šį ketvirtadienį, balandžio 19 d., aktorius Algimantas Dikinis skaitys Bernardino Brazdžionio poeziją.

— Kun. P. Dagys. Woodhaven, N. Y., įteikė Naujienų vajiui 10 dol. per red. J. Pronskų.

— J. Mociškis iš Bridgeport apylinkės, lankydams Naujienas įteikė 5 dol. už kalendorių. Jis atpažino save Metro-polyje trauktoje Feliksą Vaitkaus atskridimo banketo fotografijoje. Vaitkui paskubomis

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PIGLAI PARDUODAMAS medinis pajamų namas, Marquette Parke. Po 6 val. vakaro telefonuoti 434-9583.

BUTŲ NUOMAVIMAS. IVAIRŲ DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS. PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

PAVASARIS ATEINA

7 KAMBARIŲ GRAŽUS švarus namas, 5 kamb. apatijai ir 2 viršui, 2 vonios, įrengtas sausas beismontas, naujas gazu šildymas, aliuminijaus langai, garažas. Greit galima užimti, arti mūsų ofiso. \$19.500.

8 KAMBARIŲ architekto moderni mūro rezidencija, 60' lotas. Mūro garažas. Gage Parke. \$33.500.

2 BUTŲ PUKUS MŪRAS. Arti mūsų ofiso. Gazu šildymas. Daug priedų. \$30.000.

1½ AUKSTO MŪRAS, 2 butai — 5½ ir 4½ kambarių, Karpetai, Alumi. langai. Moderni virtuvė. Gazu šildymas. Garažas. \$18.800.

10 BUTŲ 2 aukštų mūras. Arti Kedzie ir Parko. Aple \$15.000 pajamų. Gelsima gauti už \$70.000.

PRIES DEŠimt metų, prieš Marquette Parka, statytas mūro lukus pajamų namas, 5 ir 3 kamb. butai, karpetai, naujas garažas. Daug priedų — \$31.500.

6 KAMBARIŲ modernus medinis. Naujas gazu šildymas. Arti Margučio radijo. \$15.800.

MODERNUS 6 KAMBARIŲ 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Įrengtas beismontas, baras, 1½ vonios, 40' lotas. Garažas. \$24.000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9.900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, ILL. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBŲ

Stogu dengimas. Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrinių, stalių, cemento ir dažytojų darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar.

AL BELEAKUS. Tel. 238-8656

Federalinių ir valstijos pajamų

mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas

pardavimas

REAL ESTATE

Parasų piliudijimas

NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos

INSURANCE

NAUJAS ADRESAS

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 St. (prie Sacramento)

Tel. 436-7878

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,

tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9927

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-34 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.

"NAUJINIENOS" KIEKVIENO

LIETUVIO

DRAUGAS IR BICULIS